Paloznaki Hírmondó

XXXIII. ÉVFOLYAM 2024. NOVEMBER

Hölgyeim és Uraim, Kedves Paloznakiak!

Ma nem csak emlékezni gyűltünk össze, hanem ünnepelni is. Ünnepelni azokat a bátor embereket, akik 1956-ban kiálltak a szabadságért, és ünnepelni mindazt, amit ma szabadon élvezhetünk: a szólásszabadságot, a demokráciát, és azt a lehetőséget, hogy alakíthatjuk saját jövőnket.

Október 23-a öröksége számunkra egy folyamatos tanítás: a szabadság nem egy magától értetődő állapot, hanem egy kivívott érték, amit meg kell őriznünk és ápolnunk a jövő nemzedékei számára. Az 1956-os forradalmárok olyan világért harcoltak, amelyben az emberek szabadon élhetnek, ahol az elnyomás helyett az igazság és az egyenlőség uralkodik. Ez az üzenet ma is érvényes, talán még inkább, mint valaha.

A világ, amelyben élünk, gyorsan változik. A globalizáció, a technológiai fejlődés, és a társadalmi átalakulások új kihívásokat hoznak. De az 1956-os forradalom szelleme – a bátorság, az összefogás és az igazság iránti elkötelezettség – ma is irányt mutat. Mi is új kihívásokkal nézünk szembe: hogyan őrizzük meg a demokráciát egy olyan világban, ahol a manipuláció és a dezinformáció egyre nagyobb teret nyer? Hogyan védjük meg az egyéni szabadságot és a közösségek jogait egy olyan időszakban, amikor a digitális világ mindennapi életünk részévé vált?

De van egy közös pont: ahogy 1956-ban, ma is a közösség erejében rejlik a megoldás. Azok az emberek, akik 68 évvel ezelőtt kiálltak az utcákon, azért harcoltak, hogy hallassák a hangjukat. Mi is ezt tesszük ma, más eszközökkel, más csatornákon keresztül, de a cél ugyanaz: egy szabad, igazságos és méltóságteljes jövőt akarunk magunknak és a következő generációknak.

Ma, itt, 2024-ben, nekünk is fel kell tennünk a kérdést: mi az a szabadság, amit tovább szeretnénk adni gyermekeinknek? Milyen országot, milyen világot építünk nekik? 1956 hősei bebizonyították, hogy az emberek képesek összefogni, ha közös céljuk van. Nekünk is erre van szükségünk: együtt

kell cselekednünk, hogy megőrizzük azokat az értékeket, amelyekért ők harcoltak.

A szabadság, a demokrácia és az emberi méltóság nem csupán történelmi fogalmak, hanem élő valóság, amit minden nap ápolnunk kell. Képesek vagyunk együtt megvédeni azt, ami a miénk, és együtt építeni egy jobb, igazságosabb jövőt.

Kedves Barátaim! Október 23. emlékeztet minket arra, hogy nem szabad félni a változástól, ha az a szabadságot és a közös jövőt szolgálja. Ma is merjünk nagyot álmodni, és merjünk tenni azért, hogy Magyarország, Európa és az egész világ egy jobb hely legyen.

Legyen ez a nap az emlékezés mellett a jövő iránti elkötelezettség napja is.

Szente Ádám

Testületi ülés

November 7-én tartott nyilvános testületi ülést az önkormányzat. A napirendi pontok elfogadása előtt a polgármester megtartotta beszámolóját az elmúlt havi munkájáról. A napirendi pontokat, a könyvtár nyitvatartási idejének változásával egészítette ki a testület. Első napirendként a 2024. év III. költségvetési módosítását fogadta el a képviselő-testület. A módosításba olyan kötelezettségvállalások kerültek be, amik eddig nem szerepeltek, mint például a közvilágítás korszerűsítése, alpolgármesteri tiszteletdíj és költségtérítés-változás, valamint egyéb közhatalmi bevételek többletteljesítése. Módosította a képviselő-testület az önkormányzat szervezeti és működési szabályzatát, valamint tanácskoztak a következő évi helyi adókról szóló rendelet változtatásáról. A Balatonfüredi Többcélú Társulás Társasági Megállapodás módosítása szükségessé vált, hiszen több helyen változott a polgármesterek személye, valamint a lakosság száma; ezt 4 igen és 1 tartózkodással elfogadta a testület. A képviselők elé benyújtott előterjesztés alapján elfogadták a paloznaki 200/97 hrsz-ú 182 m^2 térnagyságú „kivett, beépítetlen terület” megnevezésű belterületi ingatlan értékesítését, 3.458.000 Ft értékben. A Szőlőkalja utca területrendezése folyamatosan halad, a testület 520.000 Ft vételáron megvásárolta a 110/4 hrsz-ú, 145 m^2 nagyságú „kivett helyi közút” megnevezésű ingatlant. Jóváhagyták a képviselők a polgármester szabadságolási ütemtervét, valamint a Tankerület által javasolt iskolai körzethatárokat. Végezetül megerősítették a leköszönt polgármester végkielégítését és elfogadták a Teleház és Könyvtár Közösségi Tér nyitvatartási idejének módosítását. Napirendi pontok után Ódor Attila paloznaki lakos felszólalt és kérte a képviselő-testületet, hogy foglalkozzanak újra a Zrínyi utcai forgalom lassításának ügyével.

Szente Ádám

Visszavonuló!

26 év polgármesterség betetőzése volt az a búcsúztató, amit október 5-én közösen élhettünk át. Nem sok polgármesternek adatik meg, hogy ilyen eseményt szervezzenek neki és ilyen sokan elfogadják a meghívást és eljöjjenek. Nekem nagyon nagy élmény volt 26 év után végre nem szervezőként és felelősként részt venni egy ilyen közös bulin. Köszönet azoknak, akik kitalálták, megszervezték, eljöttek és étellel, itallal, hozzájárultak, hogy mindannyian jól érezzük magunkat. Számomra is érdekes volt a rólam szóló kvíz, bár azt gondoltam lesz néhány hibátlan megfejtés, de úgy látszik lehetnek még titkaim. Azt hiszem mindenki élvezte a 26 évet felelevenítő vetítést és azokat az örömteli vidám pillanatokat melyeket együtt éltünk át. (A könyvtárban megtekinthető) Arra kérdésre, hogy mit fogsz csinálni majd? – régóta az a válaszom, hogy elolvasom Jókai összest, mégsem gondoltam volna, hogy meg is fogom kapni mind a 100 kötetet. (+ két kötet Jókai szótár) Fantasztikus, jóleső meglepetés volt, főleg, hogy a helyi szervezetek ajándékaként gyakorlatilag a falutól kaptam. Ígérem, olvasónaplóban beszámolok a Hírmondó hasábjain az előmenetelről. Előzetes számítás szerint legalább 8 évig kell majd tudósítanom.

Köszönöm az emlékeket, ajándékokat és a részvételt mindenkinek, aki ott volt és hozzájárult az este és az elmúlt negyedszázad paloznaki sikereihez.

Czeglédy Ákos

Olvasónapló (1)

Addig addig mondogattam, míg végül beteljesedett és megkaptam Jókai összes művét, így most kedvemre olvashatok a diófa alatt. Mielőtt belekezdenék a tudósításba, egy kis bibliológia, vagyis tudnivaló a sokat emlegetett Jókai összesről.

Először 1894–1907 között adták ki, díszes kötésben 99 kötetben. A 100. kötet: A Jókai-Jubileum és a nemzeti díszkiadás története az előfizetők névsorát, a száz kötet részletes tartalomjegyzékét, valamint Jókai összes írásainak bibliográfiáját tartalmazta. A kötetek a Révai Testvérek kiadásában jelentek meg a nyomda a Franklin társulat nyomdája volt, mely díszes aranyozott vászonkötésben, fényes papíron jelentette meg a műveket. 1962-től az Akadémia Kiadó jelentetett meg egy 98 kötetes Jókai összes kritikai kiadást, melynek utolsó kötete Cikkek és beszédek III. 1980-ban jelent meg. Én az Unikornis kiadó 1992 és 1997 között kiadott gyűjteményes 100 kötetes díszkiadást kaptam ajándékba és olvasom. Ezt később 18 kötettel és egy 2 kötetes Jókai szótárral egészítette ki a kiadó (ez utóbbi, a szótár megvan).

Első kötet: ***A tengerszemű hölgy***, Jókai félig meddig önéletírása. Fiatalon beleszeret egy gazdag és szép komáromi leányba, Erzsikébe. A lány - bár vonzódik hozzá - kineveti és férjhez megy egy jóképű, gazdag úrifiúhoz, aki egy percig sem törődik vele megcsalja a gulyás feleségével, Erzsike boszszúból otthagyja férjét, a gulyáshoz költözik. Éli a parasztasszonyok életét, mígnem a gulyás vissza nem veszi feleségét. Erzsike – menekülve az ostromlott Komáromból – találkozik Bálványosi színidirektorral, aki megmenti, s hálából Erzsike együtt marad vele. Szeretője nevében igazi hőstettet visz végbe, átvág az ellenség táborán, hogy a magyar sereg fővezéréhez, Debrecenbe eljuttasson egy fontos üzenetet. Később Bálványosiban is csalódik, újabb férjet talál egy császári főhadnagy személyében, akinek azonban, mint később kiderül, már van egy felesége. A főhadnagy elesik egy csatában, így elmarad a botrány. Erzsike egy vidéki városba vonul vissza, s férjhez megy egy kálvinista rektorhoz. Ez a választása sem sikerült, s a puritánságba öltöztetett képmutatás, annyira elkeseríti, hogy megöli férjét, így élete hátralévő részét börtönben tölti. Jókai ekkor találkozik vele utoljára. *CZÁ*

ADOMÁNYGYŰJTÉS

A Paloznaki Ifjúsági Szervezet adománygyűjtést szervez a testvértelepülésünkön, Pálpatakán lévő vendégház felújítására.

A vendégház története, helyzete Palkó Attila szavaival:

„A pálpataki vendégház/gyermekotthon működtetője a Kisherceg Egyesület. Az ötlet 2002-ben fogalmazódott meg, amikor az állami árvaházakat felszámolták és családi gyermekotthonokat hoztak létre helyettük. Ekkor alapította Balázs László elnök, Csutak Katalin alelnök és a néhai Bordi János titkár (a Hegyi papbácsink). Célja a környékbeli, árva vagy nehéz helyzetben lévő gyerekek felkarolása volt. Az ötletet felpártolta Elfreide Rohrauer asszony és Josef Greinstettel úr az ausztriai Libenau városból, főképp az ő támogatásuknak köszönhetően épült meg az épület 2007-ben. 2007-től 13 családilag nehéz helyzetben lévő gyereknek adott ideiglenesen szállást és iskolába is innen jártak a pálpataki általános iskolába. Ez a tevékenység 2020-ig tartott a Korona vírus járvány kitöréséig. Megszűnt az ausztriai támogatás is. Időközben ideiglenes akkreditációval működött, de a végleges engedélyt sajnos elutasították az ottalvásra hivatkozva, hogy amíg a szülő nem mond le a gyermekről, addig nem lehet ott altatni, így megszűnt sajnos ez a tevékenység. 2023-2024-es tanévben ebben az épületben működött az pálpataki általános iskola, mert az előző iskolaépület felújítás alatt ált. A további cél az lenne, hogy a helyi közösség érdekeit szolgálja. Így a pálpataki Csezege néptáncegyüttes működtetné tovább, ami nem kis feladat, és sok felelősséggel jár, de azt szeretnénk,

hogy a jövőben is a helyi kisgyermekeket és a közösségünk érdekeit tudja szolgálni az épület."

Számunkra, paloznaki fiataloknak is sok kedves emléket őriz a vendégház, hiszen a pálpatakai látogatásaink alkalmával itt szoktak minket elszállásolni. Így, habár fizikailag nem tudunk segíteni az épület felújításában, ily módon szeretnénk hozzájárulni a renoválás megvalósulásához.

Készpénzben várjuk a felajánlásokat:

2024. december 21. 9.00-12.00

Paloznaki Piac (Tájház Udvaron)

Aki nem tud eljönni az eseményre, de szeretne adományozni, az kérem hívjon a +36/20-444-7006 telefonszámon.

Németh-Klimkó Emese

72 óra
Több vagy, ha adsz!

Csoda csapatunk már 6. éve lelkes résztvevője a projektnek, évről- évre várjuk az októbert, és szervezzük a feladatokat. Idén 110 fővel vettünk részt az önkéntes feladatok elvégzésében. Paloznakon, Csopakon és Lovason szépítettük a köztereket, temetőket. Közben jó hangulatban finom pincepörköltet készítettünk és rengeteg palacsintát sütöttünk, 180-ig számoltuk, ami el is fogyott. A Katolikus Karitász javára ruhákat, játékokat, könyveket, tanszereket gyűjtöttünk.

A fiatalok alig várják, hogy jövőre újra önkénteskedhessenek.

Mert önkénteskedni menő!

Kristály Katalin projektvezető

Tök jó tökfaragás

Október 30-án tartotta az Önkormányzat a halloween-i tökfaragást a Szent József Ház termében. Őszi szünet révén sok gyermekes család jött el, mind Paloznakról mind a szomszédos településekről. A nagy létszámú, több mint 40 fős gyerek- és felnőttsereg hamar elkapkodta az odakészített faragni való tököket. Mókás, valamint ijesztőbbnél ijesztőbb alkotások készültek gyermekek és szüleik által. Mindszent hava révén hamar érte a társaságot a naplemente, ezért az udvaron mindenki kivilágíthatta, saját keze által készített produktumát. A legjobb halloween-i kreációkat a szakértő zsűri apróságokkal díjazta. A végén mindenki hazavihette és kidíszíthette otthonát az elkészült töklámpással. Öröm volt látni, hogy ilyen sokan eljöttek és jókedvűen érezték magukat.

Szente Ádám

A töklámpás eredete

avagy „Faragjon-e töklámpást a magyar gyerek, akarsz-e játszani halált”?

A 20. század eleji paraszti világban kifejezetten kedvelt volt Magyarországon a töklámpások készítése, amivel ijesztgették, heccelték egymást a fiatalok. Sok helyen tökvicsorinak hívták a betakarítást követően, néhol kifejezetten halottak napja és mindenszentek idején faragott tököt. A népszokás Erdélyben is kifejezetten kedvelt volt.

A tökfaragás Magyarországon régi hagyomány. Olyannyira régi, hogy az első erről szóló történet egészen Salamon, Árpád-házi királyunk idejére nyúlik vissza, aki trónviszályban állt unokatestvéreivel: Gézával, illetve annak halála után Lászlóval.

1081-ben Salamon ugyan elismerte Lászlót, mint magyar királyt, cserében megtarthatta királyi címét és László udvartartást is rendelt mellé, Salamon azonban a királyi udvarban is terveket szőtt a trón visszaszerzésére. Ezek után László biztonsági okokból a visegrádi vár tornyába záratta. Az őröknek parancsba adták, hogy sötétedés után töklámpásokkal világítsák ki a tornyot, hogy éjszaka is szemmel tarthassák a rabot.

A különleges „fáklyák” azonban nemcsak a vár foglyát világították meg, hanem a Dunán közlekedő hajósoknak is támpontul szolgáltak. Innen ered a mondás: „fénylik, mint Salamon töke”.

A legidősebbek még emlékeznek gyermekkorukból a hagyományra. Bálint gazda is a gyerekkorát említi a sütőtökről szóló blogbejegyzésében: „Gyermekkoromban azzal szórakoztunk a hosszú őszi estéken, hogy a jókora tököket kivájtuk, szemet, szájat vágtunk rá, és társaink rémületére este égő gyertyát állítottunk belé.” Dr. Gyöngyössy Orsolya néprajzkutató, az SZTE BTK Néprajzi és Kulturális Antropológiai Tanszékének oktatója pedig elmesélte nekünk: jól emlékszik rá, hogy nagyapja a felgyői tanyavilágban, igazi régi vágású parasztember, halottak napja táján szintén faragott tököt, bele gyertyát tett.

A töklámpást ismerik Erdélyben is. – Gazda Klára: Gyermekvilág Esztelneken című monográfiájában említi. Azon a vidéken nem csak faragták a tököt, de gyufaszálakból fogakat is kapott, hogy még ijesztőbb legyen. Feltették a töklámpást a kerítésre, ablakba, farakás tetejére, benne gyertya égett, azzal ijesztgették a kisebbeket, a lányokat. Ősszel egyre korábban sötétedik, a köd is leszáll, Mindenszentek és Halottak napja, a hazajáró lelkek ideje pedig különösen borzogató időszak. El tudjuk képzelni, hogy a babonákkal, hiedelmekkel teli paraszti világban felsikított a csíny áldozata, amikor a ködből elővilágolott egy vicsorgó száj, egy égő szempár.

Az európai kultúrkörből került ki Amerikába a tökfaragás hagyománya, és mire visszakaptuk, elfelejtettük, hogy a miénk is volt. Ma már a kisebb településeken sem feltétlenül ismerik a régiek hagyományait, hiedelmeit, szokásait, nem hogy a nagyobb városokban. Így eshetett meg, hogy a töklámpást a legtöbben a halloween „idegen” ünnepéhez kötik. Legfeljebb emlékeznek rá halványan, hogy amikor még kicsik voltak, a papa megfaragta lámpásnak a takarmánytököt.

PALOZNAKI HÍRMONDÓ
A Paloznaki Önkormányzat lapja. Megjelenik havonta. | Felelős kiadó: Paloznak Község Önkormányzata. | Szerkesztő: Farsang-Törös Krisztina | Tel.: 06 30 2130 785 | E-mail: telehaz@paloznak.hu | Nyomtatás: OOk-Press Kft., 8200 Veszprém, Pápai u. 37/A www.ookpress.hu

Szóval, ha Halloween helyett ismét magyar néven hívnák, a kutyát sem zavarná. Ez is ugyanúgy veszett ki a 2. világháború után Magyarországon, mint a Bálint-napi szerelmi hagyományok, amik Valentin-napként tértek vissza. Bálint-napnak nálunk is évszázados hagyománya van. Sok hagyomány és szerelmi babona fűződik ehhez a naphoz. A 2. világháború előtt A 20-30-as években még a rádióban is voltak szív küldi műsorok Bálint napkor.

Továbbiakat olvashatunk még a www. arcanum.hu oldalon „Fénylik, mint Salamon töki" címmel, illetve Dömötör Tekla, Pável Ágoston, Bajzáth Mária, Gyöngyössy Orsolya néprajzkutatók, muzeológusok, neveléstudományi bölcsészek írásaiból a halálról, mint össztársadalmi taburól, az ijesztegetésről, a félelem oldásáról, a kézügyesség fejlesztésről, közösségi élményről, amikor a tökfaragás közben, mesélhetünk az elhunyt családtagokról, régi szokásokról, emlékezhetünk azokra, akik már nincsenek velünk.

Falusi Hagyományőrzés tollából kigyűjtötte FTK.

Csokit vagy csalunk!

Október 31-én este kisebb gyerekhad rótta Paloznak utcáit. Jelmezbe öltözve sétáltak és házról házra becsengettek, hogy csokoládét „csaljanak" az ott lakóktól. CSOKIT VAGY CSALUNK! – Hangzott a bűvös mondat! *Czeglédy Ákos,* korábbi polgármesterünk szellemnek öltözve nyitott ajtót a gyerekek nagy meglepetésére. Több helyen süteménnyel is megkínálták a vándorokat. Rövid időn belül meg is teltek a kosarak, boszorkányüstök, finomabbnál finomabb édességekkel, cukorkával, csokoládéval. Ezúton is köszönjük a közreműködőknek ezt a vidám estét! Bár a Halloween, a borzongás éjszakája még mindig megosztó ünnep, már a hosszú évek során bátran kijelenthetem, egyre nagyobb hagyománnyá vált hazánkban is.

Mi szeretjük, mert a gyerekek tököt faragnak, dekorációt, jelmezt készítenek, kidíszítik a lakást, mindez sok örömet okoz nekik.

Falusi Kata

Töklámpások éjszakája 3.0

2024. november 2-án került megrendezésre a töklámpások éjszakája. Az elmúlt évekhez hasonlóan szép számmal összegyűlt és megtelt a Szent József Ház nagyterme. Zenéről ismételten a Búgócsiga gondoskodott. A hajnalig tartó mulatságon mindenki megtalálta a zenei ízlésének tetsző dallamokat. Bízunk benne, hogy idén is mindenki nagyon jól érezte magát. Köszönjük, hogy ilyen sokan eljöttetek! Naptárakat elő a legközelebbi buli december 7-én a Mikulás buli.

Schalbert-Bíró Patrícia

Kedves Olvasók!

A jogszabályi előírásoknak megfelelően a Paloznaki Könyvtár nyitvatartása megváltozott az alábbiak szerint:

hétfő:	zárva
kedd:	9.00-15.00
szerda:	15.00-19.00
csütörtök:	9.00-14.00
péntek:	14.00-18.00
szombat:	9.00-13.00
vasárnap:	zárva

Elérnek a +87/555-063-as, illetve a +3630/213-0785-ös telefonszámon nyitvatartási időben.

E-mail cím: telehaz@paloznak.hu

Szeretettel várom a kedves olvasókat a Könyvtárba!

Farsang-Törös Krisztina

Tisztelt Paloznakiak, Hírmondó olvasók!

Nagybátyám Klopp Gábor kérését közvetítem, a levele megjelentetésével, illetve pár mondattal: nagyon nagy gond falunkban is az egyre jobban bejáró, mindent tönkre tevő vadállomány (őzek, vaddisznók, szarvasok). Azt kérjük, hogy aki nem sajnálja idejét, pár mondatban írja meg saját tapasztalatát akár a telehaz@paloznak.hu vagy a csbartl@bartltakarmany.hu e-mail címre!

Köszönjük szépen!

Paloznak, 2024. 11. 19. *Bartl Csaba helyi polgár*

A nagyvadak túlszaporodásának következményei a zártkertekben és a házikertekben, a vagyonbiztonság megszűnése

TANULMÁNY

Készült Budapesten 2024 nyarán

Mint paloznaki, belterületi gyümölcs- és szőlőskerttulajdonos írom ezt a tanulmányt. A kertemet több év óta ért vadkár miatt kezdtem a témával foglalkozni, mert kártérítési próbálkozásaim nem sikerültek. A témával foglalkozva úgy látom, hogy a vaddisznók és az őzek túlszaporodása, és az erdőkből való kitörése miatt sok településen már a konyha- és virágoskertek, de még a temetők is olyan veszélyeztetett helyzetben vannak, amely ellen a lakosság nem tud védekezni. A vaddisznóbiztos kerítések építése, amelyet a 1. melléklet 4. pontjában a vadászok javasolnak, olyan feladat, amelynek megvalósítása a költségek és a tájképi rombolás miatt irreális. A védekezéshez ezen kívül a jogi lehetőségek sem adottak. Mind a kertek összlétszáma, mind az érintett lakosságszám egyébként milliós nagyságú. A kertek letarolása pedig a lakosságot életmódváltoztatásra kényszeríti, a kiskerti vadkártétel így olyan kellemetlen ügy, amellyel az ország vezetésének mindenképpen foglalkoznia kell. Szükségesnek látom ezenkívül a vadgazdasági ágazat tevékenységének vizsgálatát alkotmányossági oldalról is, mert a jelenlegi tevékenységük helyenként, például Paloznakon is, a vagyonbiztonság megszűnéséhez vezetett.

A zártkertek átalakulása vadaskertekké

A nagyvadak – őzek, vaddisznók – kitörése az erdőkből első lépésben a települések külterületén levő kisüzemi/háztáji szőlő- és gyümölcsöskerteket érinti, számolja fel. Ez akkor történik meg, ha az első nagyvad-példányokat, amelyek csak éjjeli látogatók, később a szaporulat is követheti. A kártétel az első időkben még nem látszik aggasztónak, mert a kínálat ekkor még bőséges. A kártétel azonban a vadlétszám növekedésével fokozódik és letarolt területekhez vezet.

A kertek védelmére leginkább a villanypásztor alkalmas, ezt azonban üzemeltetni kell, és az üzemzavar pl.: letestelés a védelem kiesésével jár, ezért inkább helyben lakóknak ajánlható, gyakori ellenőrzések mellett. A letarolt területek újratelepítése már csak előzetesen bevédett területeken oldható meg.

A vadak mindgyakoribb, főleg éjjeli látogatásai miatt az érintett területek gyakorlatilag vadaskertté alakulnak, a terület ugyanis az eredeti rendeltetés szerinti használatra már nem alkalmas. A következmény egyfajta természetátalakítás, ami művelésiág-változtatást kíván. A terület leértékelődik, kaszálóként, legelőként lenne hasznosítható, ha volna még kisüzemi állattartás, de jelenleg a vadak visszaszorítása nélkül a végállomás hosszabb távon csak az újraerdősülés lehet. A letartolt területek növekedésével a kártétel a belterületek felé tolódik el, így idővel a konyha- és virágoskerteket, és a temetőket is eléri.

Az alkotmányos rend sérülése

A nagyvadak kitörése az erdőkből jelenleg a falvak és a városszélek kertjeinek használatát egyre nagyobb mértékben korlátozza, az üdülőterületkénti hasznosítását is visszaszorítja, mert ezeket a területeket éjjel, mint bennszülött honfoglalók, már a vaddisznók birtokolják. További következmény a vagyonbiztonság megszűnése a területen, mert a vadásztársaságok az ültetvényekben és a termésben jelentkező károk megtérítését elutasítják. Így a vadkártételt az alkotmányos rend sérülése kíséri.

A vadász szakma tevékenységének alkotmánysértő jellege egyébként más vonatkoztatásoknál is felmerül, mert mint fegyveres testületnek egyik feladata a lakosság védelme volna többek között a vadkártételtől is. Ma pedig csak a vadak szelekciós állományjavítását és élményvadászatok szervezését tartják feladatuknak.

A vadgazdálkodás alkotmányos működésének kérdésköre

Ezen a területen szerintem az alábbi témakörök vizsgálata lenne indokolt.

- Mi tekinthető a nagyvadak életterének, az ország egész területe, vagy csak az elerdősödött területek?
- Milyen tevékenységek tartoznak a vadászok - mint fegyveres testület - feladatkörébe? Csak a vadak szelekciós állományjavítása és az élményvadászatok szervezése, vagy a lakosság védelme is pl. A vadkártételektől?
- Miért nem számítják be a vadász költség-haszon számításkor a mérlegbe a vadkárokat is? Jelenleg a lakosságnak okozott kiskerti vadkárokról felmérés tudtommal még nem készült.

– Miért nem kérhetik a települések a határukból a nagyvadak eltávolítását, ha ezek jelenléte pl. a település üdülőhely jellegét veszélyezteti?
– Miért nem szólhat bele valamilyen módon a település a területén működő vadásztársaságok tevékenységébe?

Az idei vadkártétel kertemben

Paloznaki kertem a település történelmi belterületének határán, a templomtól és paloznaki házamtól mintegy 350 m-re található, így korábban házikertként is használható volt. Paloznak határa kicsi, a történelmi belterületre ez még inkább igaz. A falut eredetileg 60 ház képezte, így a vadak belterületre betelepülni nem tudnak. Ezek a településtől kb. 1,5-2 km-re található erdőből kitörő éjszakai látogatók. Nem felel meg ezért a valóságnak a vadászoknak az az állítása, hogy a települést a vadaktól azért nem tudják megvédeni, mert belterületen nem vadászhatnak. Ez a kifogás csak bevált védőpajzs a tényleges tevékenység elkerülése érdekében, mert az a vadak éjszakai vándorlási útvonalának felderítését követelné meg, és a vadászat éjszaka a zártkerti útvonalon lehetséges volna.

Az idei vadkártétel a várakozás szerint a korábbi szinteket túlhaladja nyilván a megnövekedett vadlétszám miatt, másrészt mert az idei évben az őszibarackfák termése nem fagyott le egészen, így ezeket is volt miért letarolni. Az őszibarackfák károsításakor a kártétel azért is különösen jelentős, mert ezt az öregebb fák megcsonkítása, kitörése kíséri – különösen magasabb fák esetében – hogy a vaddisznók így a terméshez hozzájussanak.

A kártétel az idén két szakaszban történt. Először, amikor a termés dió nagyságú volt, június elején. Ez mintegy 50%-os kártételt jelentett, és inkább az őzekhez köthető. A második hullám az éréskor történt és a vaddisznók végezték, akik rendszeres látogatók.

A szőlőben a kártétel más természetű, de itt is két szakasz figyelhető meg. Az első szakasz az őzek május végi, júniusi látogatásához kötődik, és a legdúsabb hajtású csemegeszőlő tőkék lelegelésével jár, természetesen a hajtásokon lévő terméssel együtt. A második szakasz a vaddisznókhoz köthető, amelyek egész nyári látogatók, és amikor a korai csemegeszőlő-tőkék termése érni kezd, augusztus elején, elkezdik a szüretelést. Ez a szüretelés folyamatos, legfeljebb szeptemberben hagyják abba, talán mert az akkor érő olaszrizling fajta termése nem elég ízletes nekik, de tavaly már azt is kóstolgatták.

A szőlőben a kártétel nem jár a tőkék közvetlen elpusztításával. A tavasz végi károsítás után ezek kihajtanak, a későbbi károsítás pedig inkább csak a termést érinti. Itt az ültetvény vesztét az okozza, hogy a tulajdonosok a gondozást abbahagyják, a tőkéket pedig a gombabetegségek és a gyomnövények pusztítják el. A végeredmény azonban mindkét esetben azonos. A vadaknak új, még termő területeket kell találniuk a korábbiak helyett. Így kerül sor a belterületi kertekre és a sírkertekre is. Ezeknél főleg a tulipánhagymák a vaddisznók kedvenc csemegéi.

A vaddisznóinvázió felszámolása, mint állami feladat

A vadkártétel a vadak szaporodása és a látogatott ültetvények letarolása miatt évről évre újabb területeket veszélyeztet. A kerttulajdonosok védekezési lehetőségei ugyanakkor rendkívül korlátozottak, és a javasolt erődszerű, vaddisznóbiztos kerítésmegoldások építését pedig tájképrombolás miatt tiltani kellene. Szerencsénkre erre nincs szükség, mert ettől az érintettek maguk is ódzkodnak, a gyümölcsöskerteket inkább sorsukra hagyják, legtöbbször füvesítik a területet azért is, mert a füvesített ingatlan jobban eladható, mint például a szőlőskert.

A kiskertek veszélyeztetett helyzete miatt általában a vadászokat okoljuk, ez azonban nem jogos, mert a kártevő nagyvadak állami tulajdonban vannak. Ezen kívül a vadászok is közvetlenül vagy közvetetten - az erdőgazdaságokon keresztül - állami alkalmazottak. Így a lakosság védelmének elmulasztása miatt, és a vadak túlszaporodása miatt az elsődleges felelősség inkább az államé. A jelenlegi helyzet kialakulása tehát állami kötelezettségmulasztás következményeként is értelmezhető, mert az állam a nagyvadak túlszaporodásának meggátlását a vadászok számára feladatként is kijelölhette volna, ezzel az erdőben tartásuk is lehetővé vált volna, és így a mai vadállatinvázió be sem következett volna. Ezt a vadászok nem kezdeményezik, mert nem lesz egyszerű feladat, és a nagyvadak tömeges levadászásában nem is érdekeltek. A vadállatinvázió felszámolása ugyanakkor sürgető, mert egyes vidékek, például a Balaton-felvidék korábbi arculatát, a zártkerti területek gyümölcsös - vagy szőlőskertént való hasznosítását ellehetetleníti. Ezzel a lakosság önellátó-képességének fenntartása miatt is nagyon fontos gazdasági tevékenység helyett a területen valamiféle új, csak fás, füves, bokros módon hasznosítható tájegységek kialakulását indítja el.

Az államvezetés feladata a mezőgazdasági ágazatok támogatása, a települések infrastruktúrájának fejlesztése, a nyugdíjak vásárlóértékének megőrzése, az épületek korszerűsítése, felújítása. Ezeken, és más intézkedéseken keresztül a vidéki lakosságnak nagyvonalú támogatást nyújt. A kertek megvédése azonban továbbra is olyan súlypontú kérdés, amely a mindennapi életvitelt döntően befolyásolja. Ezért a vadállatinvázió felszámolása a jelenlegi legfontosabb állami teendők közé tartozik. Ennek elhalasztása ugyanis olyan veszélyeket hordoz, mint amilyeneket a migránsok beengedése okozna, mert itt is egyfajta honfoglalási folyamat zajlik. Ez a beavatkozás ugyanakkor különösebb pénzügyi ráfordítást nem is igényelne, mert a vadászat nem ráfizetéses tevékenység.

Dr. Klopp Gábor
Okleveles vegyészmérnök
Nyugdíjas egyetemi adjunktus

Repetitorium

„...aki a kocsmában hal meg, az Isten kiválasztottja.
Kocsmában halnak meg a legkevesebben,
emiatt van ott oly sok ember."

Bohumil Hrabal

A borklub ollan, mint a visszajáró lélek, persze nem lélek, hanem hogy klub, de ne ragadozzunk le a részleteknél, szóval visszajár. Példaul Vászolyra, sőt emigyen a Nyálóhegyre, amirül tegyük kezeink szivecskéinkre, oszt valljuk bé fogalmunk sem volt, hogy létez. De ez mind még mindég nem zárja ki, hogy odamenjünk, mikó mán eccör mán vótunk ottan. No, kezdjük az elejin. Szóval Mindszent hava, amely egykoron az octobrius-nyolcadik nevet viselte, miután az emberizink aztat hitte, hogy egy év 10 holnap. Később javítgata a dolgokon, ahogy mink is, hiszen 6-8 éves pauza után csak megnéztük a vászolyi Balogh pince fejkődésit. Szóval egy elegáncs Mercedes kisbuszt, meg néhány személybatárt csak megtöltve második pénteken a kemény mag csak megindula. Sőt meg is érkezénk és máris táthattuk szánkat, hisz pl. a gazdasági épület 2021-ben az év Balatoni Ház díját nyerte e kategóriában. Családi pincészet, kiemelkedő logisztika és cherchez la femme-2012-ben a drága asszon csak elnyerte a fiatal mezőgazdasági termelők támogatás díját és lett is hókuszpókusz, területnövekedés meg szüretelő pótkocsi és egyéb csodák. Maga a főnök vezete be minket a rejtelmekbe és később a vendéglátó térbe, ahol tátottuk szánkat. Hogy be-betömjük, minden személnek saját kis tányérkáján fenséges hideg borkorcsolják vártak bennünket és a kitűnő borok. Egy 2023-as furminttal indítottunk /11,5 alc. fok/ mely a vászolyi hagyományokhoz híven kiemelkedő savgerincet mutata, csakúgy, mint a zádorhegyi dülő olaszrizlingje /14 alc. fok/. Huha, itt ragyog az alkalom összvevetni sajátjainkkal. Egy 2023-as sauvignon blanc lazítá fel ízlelőbimbajainkat, mert a bajaink a bio Hibernal fantázianevü újdonsággal csak növekedni látszának. Kinek ízlett, kinek nem én a kineknem csoportba ragadtam, dehátosan egy nótárius notórius mé értene a borokhó. Tsak issza. Feloldani a vitát egy csodás 2022-es olaszrizling hordóválogatás volt hivatott volt. Zárásnak a mester egy 2021-es fahordós cabernet franct szánt. ugyi a veresboros grémiunmnak is köll hízelegni. Mikor má fájrontot rebesgettünk, eccör csak szólásra emelkedék Emeritus Senatorunk Etele, ki kisebb-nagyobb késését kompenzálandó /valami nőügyet is kevert bele jó szokása szerént / meghívta gálánsan a tisztelt társaságot fájdalomdíjul egy 2022-es fahordós érlelésű furmintra /13 alc. fok/. No, ez remek volt és személy szerént lévén a furminttal kiváló barátságban vagyok /azaz nagyon szeretem, de abban azé nem vagyok biztos, hogy Ő is szeret engem/ mán sajnálni kezdtem, hogy mé nem jobban késett ez a drága ember. Oszt beszélgetni kezdénk, vagy folyattuk, a bort - a beszélgetést folytattuk egészen addig, míg a hívó dudaszó hazamenetelre nem serkentett bennünket. Áldja az Isten bölcs Elnökünket /szokásos tiszteletkör ezé a gázsiért, ami persze nincs/ és jobb kezét Róza Asszont az ötletért, szervezésért.

ZB

Emlékezzünk Ponori Thewrewk Aurélra

A Szőlőhegyi Egyesületben hagyomány, hogy neves évfordulóin Paloznak Díszpolgárait köszöntik, megemlékeznek róluk.

Büszkén emlékezünk a tíz éve eltávozott, örökre Paloznakra költözött Ponori Thewrewk Aurélra, aki szinte minden írásában, még a szakmai tanulmányokban is említette Paloznakot, ahova élete sok szállal kapcsolódott.

1921-ben, a Trianon utáni sokkos és egyben reménykedő korszakban született. Gyermek és ifjúkorában minden szabadidejét Paloznakon, nagyapja (a legfőbb koronaügyész) Balaton fölötti, szerény birtokán töltötte. A csillagos égbolt nagyon érdekelte. Öt éves korában nagymamáját kérdezte, mi van a Hold másik oldalán. Megfigyelte a csillagokat. 16 évesen felfedezett egy üstököst. Kilencven éves korában dicsérte Paloznakot, ahol fiatal korában nem volt közvilágítás, ezért tisztábban lehetett látni a csillagokat.

Édesapját korán elvesztette, így középiskolai tanulmányait a piaristák kollégiumában kellett folytatnia. A Pázmány Péter Tudományegyetemen csillagászatot tanult. Az Embertani Intézetet alapító, másik nagyapja tiszteletére, antropológiát és az ókori érdeklődésének megfelelően, egyiptológiát is hallgatott. Az egyetem után azonnal behívták katonának. Megszökött, elfogták, ennek következményétől megkímélte a sors, de több, mint egy évet a hadifogság is elvett tőle. Élete nehézségein átsegítette és élete végéig megmaradt szelleme, adottságai és humora.

Hazatérése után, az akkori rendszer nem tette lehetővé, hogy választott hivatásával foglalkozzon. Ennek megalapozására képezte magát, történelem, mitológiai, társadalomtudomány, keleti nyelvek terén, de a családja eltartására tanítói, geofizikai műszertervező mérnöki, majd könyvszerkesztői munkát vállalt. A különböző csillagászati, ismeretterjesztő mozgalmakba már korán bekapcsolódott. 1946-tól a Magyar Csillagászati Egyesület egyik szakosztályvezetője. Az Uránia Csillagvizsgáló igazgatóhelyettese, majd 1975-ben igazgatója lett. Két év múlva a fővárosi Planetárium szervezésével és vezetésével is megbízták. Említendő még részvétele, ismeretterjesztő munkája, az eszperantó mozgalomban.

1981-ben nyugállományba vonult és immár zavartalanul folytathatta a gyűjtött anyag feldolgozását. A megszámlálhatatlan előadásán, szakcikkein, az egyetemi csillagászattörténeti előadásain kívül a könyveket írt. Az első az 1963-ban kiadott Bibliai csodák majd folytatása és nagyszabású összefoglalása a Csillagok a Bibliában először 1993-ban jelent meg. Dante Isteni színjátékában foglalt csillagászati vonatkozásokkal a Divina Astronomiai munkában, a Mária mítoszokkal a Hajnali Szép Csillag című könyvében írt. Ezt követte a Naprendszer égitestjeire vonatkozó mito-

lógiai, ókori tudományos és modern ismeretek feldolgozása. A Nap fiai (2007.), Az Ég királynője (a Hold 2009.), Bolygóistennő (Vénusz, 2011), Bolygókirály (Jupiter, 2013.) A legfelső bolygó (Szaturnusz, posztumusz 2021.) A Magyar Csillagászati Egyesület elnöke, lemondása után örökös tiszteletbeli elnöke volt.

Szakmai, tudományos és társadalmi elismerései között csillog a Thewrewk kisbolygó, amelyet fiatal magyar csillagászok fedeztek fel és immár, az idők végezetéig az ő nevét viseli.

Ponori Thewrewk Aurél 2009-ben lett Paloznak díszpolgára. A fényképen felajánlja könyveit a könyvtárnak.

Díszpolgárunk Ponori Thewrewk Aurél 10 éve költözött örökre Paloznakra. Nem csak mi emlékezünk rá büszkén, hanem a Magyar Csillagászati Egyesület is, amely ismét kiadja a Csillagok a Bibliában című főművét. **A könyvbemutató időpontja 2024. december 11. 16 órától. Helyszíne a budapesti Bibliamúzeum nagy kiállítóterme (Budapest Ráday utca 28. 1092).** A könyv egy példánya, a hagyománynak megfelelően Paloznak könyvtárába kerül.

Neve után hosszú sor mutatja be, vigyázni kell, nehogy valamelyik tevékenysége ki ne maradjon. Mert ő polihisztor volt.

„A polihisztor kifejezés alapvetően olyan tudóst jelöl, aki többféle tudományágat kutat és önmaga is kiemelkedő új felfedezésekkel, felismerésekkel gazdagítja az emberiség tudományos ismereteit. Manapság azokat a sokrétű műveltséggel rendelkező embereket is polihisztornak nevezzük, akik különböző tudományos, illetve kulturális területeken rendelkeznek kiemelkedő műveltséggel."

Forrás: Ponori Thewrewk Ajtony

Tormási György

Potyondi János grafikusművész emlékkiállítása a Szent József Házban

A kiállítást Albertné gróf Görgey Zsuzsanna a Görgey kör elnöke, a Történelmi Magyar Családok Nemzetközi Szervezete alelnöke nyitotta meg. Táskájából elővett egy magot, melybe egy embrió van faragva.

Ezt körbe adta a teremben, miközben elmondta megnyitó gondolatait. A Teremtő már ilyenkor kijelöli utunkat, feladatainkat és ehhez ad képességeket, melyek segítségével e világban el tudjuk végezni a ránk bízott munkákat. János ezen küldetésnek eleget tett. A teremtőtől kapott képességeket, adottságokat jóra és jól használta fel.

Potyondi János autodidakta módon tanult meg rajzolni. Technikája Dürer és társai rézkarcait idézik. Törekedett a látvány minél hűebb visszaadására, hozzátéve saját látásmódját. Grafikáinak különlegessége, hogy rotring ceruzával, vékony vonalakból, aprólékos munkával készültek, ezáltal fekete-fehér fényképhatást tükröznek.

A Balaton-felvidék egy kicsiny települése Paloznak. A kilátás gyönyörű, alattunk a Balaton, köröttünk a jellegzetes Balaton-felvidéki házak, pincék.

A kiállítás bemutatja Paloznak és a környező Balaton-felvidék településeinek hagyományos építészeti emlékeit. Vászoly, Alsóörs, Csopak, Paloznak. Pincéket, szőlőhegyet és a Balaton változatos megjelenéseit.

A portrék külön kihívást jelentettek Jánosnak. II. Rákóczi Ferenc, Lóczy Lajos geológus, Bakonyi Károly szőlőnemesítő, Csukás István a család barátja. Büszkesége a fiatalkori önarcképe és imádott lánya Réka képe. Képzőművészek kedvenc témái az állatok. Ilyen Vitéz kutyája - egyik legjobb barátja - és a lovak ábrázolása. Szakrális témájú grafikái a tihanyi Apátság körül helyezkednek el. Krisztus, Madonna és Szent István ábrázolások. Kakukktojás a Búsuló Juhász. Édesanyja nagy gondot fordított gyerekei nevelésére. Otthon visszatérő figyelmeztetés volt „az asztalnál nem könyökölünk". Erre emlékezve készült ez a kép.

János első kiállításához Prazsákné Emike adta az ötletet. Amikor János megmutatott pár képet, Emike javasolta, hogy kiállítást rendezzenek. János szerényen megjegyezte, hogy csak 4 képe van. Válasz: a kiállítást egy év múlva is meg lehet rendezni. És egy év múlva János egy kiállításra való képet készített. Így jött létre Potyondi János első kiállítása Paloznakon. Potyondi János grafikái a paloznaki értéktár része.

A kiállításon közreműködött a veszprémi Táborállás Daloskör. Petőfi megzenésített versei és balatoni dalok csendültek fel.

A kiállítás november végéig tekinthető meg.

János, köszönjük, amit művészeteddel Paloznakért tettél. Grafikáidban közös emlékünkként örökítetted meg szűkebb világunkat. Köszönjük jelvényünket.

Fekete Istvánt idézzük: *„Egy ember addig él, amíg emlékeznek rá"*

Szemethy Tivadar
Paloznaki Szőlőhegyi Egyesület

Borszentelés Paloznakon

A hagyományos Borszentelés és az újborok mustrája november 9-én a Tájház udvarán került sor. Ifj. Tislér Géza lelkész megáldotta a borokat és a gazdákra is áldást kért. Berkes Péter atya megszentelte a feldíszített asztalra helyezett borokat. Márton napi szokásokról nyújtott át költői csokrot Benyovszky Márton.

Helyi gazdák mustrálták egymás borait. A Paloznaki Civil Egyesület lila hagymás zsíros kenyeret kínált az újborok kóstolásához. Szép időben, jó hangulatú délutáni program volt.

A rendezvényt szervezte:

Paloznaki Borklub, Paloznak Jövőjéért Közalapítvány, Paloznaki Civil Egyesület, Paloznaki Szőlőhegyi Egyesület

Szemethy Tivadar

Mi újság a Szőlőhegyen

A Paloznaki Szőlőhegyi Egyesület novemberi programjai nagyon jól sikerültek. A Potyondi emlékkiállítás és a Borszentelés az újbor mustrával. Évzáró közgyűlésünk eredményes volt, a libacombok mind elfogytak. Készülünk december 8-án az adventi gyertyagyújtásra a Borklubbal közösen. Szeretettel várunk mindenkit.

Szemethy Tivadar

A Márton napi liba

Paloznakon 2011 óta a Szőlőhegyi Egyesület javaslatára szentelik az újborokat november 11-i Szent Márton napján. A római időkben november 11. a téli évnegyed kezdő napja volt, ekkor az új termésből és az újborból tartottak nagy lakomát. Általában ludat, vagyis a hadisten, Mars szent madarát fogyasztották, ami latinul „avis Martis" (Mars isten madara). Ebből lett népies szófejtéssel „Márton madara" A közös gyökéren élt tovább a hagyomány. A népi mondásokban megjelenik a praktikum is. Időjárási tapasztalatok fogalmazódnak meg:

- Ha Márton fehér lovon jön, enyhe tél, ha barnán, kemény tél várható.
- Márton napján, ha a lúd jégen jár, akkor karácsonykor vízben poroszkál.
- Ha Márton napján a lúd jégre áll, karácsonykor sárba jár.
- Ha jókedvű Márton, kemény tél lesz, borús Márton borongós tél.

– A bornak szent Márton a bírája, amit lehet úgy is érteni, hogy ilyenkor már iható az újbor.

Bartl Bettitől hallottam a komoly figyelmeztetést: „Aki Márton-napon libát nem eszik, egész éven át éhezik." ez lett a Márton napi rendezvények hívó mondata. A liba sok szóösszetételben szerepel. Az alábbit talán nem ismerik… A Kecskeméti Újság 1909. szeptember 5-i megsárgult számában az apró hírek között találtam: A helypénz. Szabó Mihályné libakofa már régebb idő óta tartozott 4 korona 36 fillér helypénzzel. Tormássy István helypénzszedő felszólította a tartozás kiegyenlítésére, melyre az nem lévén hajlandó, Tormássy zálogként levett a kocsijáról egy pár libát, mire Szabóné dühös káromkodásban tört ki s csak a rendőr akadályozta meg a tettlegességben is. Végre is azonban jobbnak látta a tartozást megfizetni, de azért „nagyfokú" piaci botrányért feljelentették a rendőrségen.

Tormási György

Bormustra a Paloznaki Borklubban

Az idén is hagyományosan a novemberi klub foglalkozáson került sor az újborok mustrájára. Az újborok első kóstolására nemcsak hazánkban, hanem európai valamennyi szőlőtermelő országában ilyenkor szent Márton környéki napokban kerül sor. Az újborok már olyan állapotban vannak ilyenkor, hogy következtetni lehet az évjárat borainak minőségére.

A paloznaki bormustrára 33 tételt hoztak a klubtagok, melyből 22 olaszrizling volt. A hagyományosan legtöbb olaszrizling mellet 3 cserszegi fűszeres, 2 rajnai rizling és egy kéknyelű képezte a fehérboros tételeket. A többi minta rozé és vörös kategóriába tartozott.

A mustrát meghívott vendégként Szabó István nagy gyakorlati és elméleti tapasztalatokkal rendelkező, életmű díjjal kitüntetett borász vezette. A borok kóstolása előtt összegezte azokat az időjárási viszonyokat, amikkel a szőlő találkozott az év folyamán. A megszokottnál korábban induló vegetáció a nyár elejéig ideális körülményeket biztosított. Az aszályos és meleg nyár szeptemberben is folytatódott, aminek következtében a szüret kezdete és vége lényegesen korábban kezdődött és fejeződött be.

A mustra során a borkészítő ismertette a termelő területet, a szüret idejét, a must cukorfokát és savtartalmát. Jelenlévők is minden tételből kaptak mintát. A levezető borász észrevételei során így sokat lehetett tanulni a borban lévő értékes illatok, zamatok és felmerülő problémák felismerése terén. Az esetlegesen felmerülő problémák esetében pedig azok megelőzésére, illetve gyógyítására kaphattak tanácsot a jelenlévők.

A bemutatott tételek zöme jó illatú, zamatos, a korai szüret miatt fejlett állapotot tükröztek. A magas 20 feletti cukorfok, nem ritkán 23-24 cukorfok következtében magas 14-15 fokos alkohol, és kisebb 6 gr/liter alatti sav volt a jellemző az idei borokra. Legtöbb gazda az alacsony savtartalom miatt már mustban pótolta a hiányzó savakat, ami kiegyensúlyozottá tette a borokat.

Hasonlóan a korábbi bormustrákra az idein is sokat lehetett tanulni. Köztudott, hogy nincs két egyforma az évjáratban szüret tekintetében. Az évenkénti tapasztalatokat a borklub tagjai is megszívlelték, ezért nem véletlen, hogy a változó kihívások ellenére egyre jobb minőségű borok kerülnek a bormustrára és borversenyre is.

Szele Gyula
borklubtag

„A szakember olyan barbár, akinek a tudatlansága nem terjed ki mindenre." *Stanislav Lem*

Tisztelt és kedves Paloznakiak!

Ugye, ugye hosszú az üdő Mandulafa Társaság nélkül. De most ezen sürgönyösen változtatunk. Ugyanis jövel Karácsony hava és mint minden jólnevelt holnapnak van első péntekje is. Ez penig a 6. nap, köztudomású Mikulás napja, emigyen dupla ünnep lesz mindenki számára hiszen imádott falvunk dicskoszorús érdemrendterhelt magasztos férfija lép elénk mondókájával. A helyszín a Szengofszky Udvarház, amelyik el nem mozdult helyirül, pont ott van, ahol eddig. Kávária teteje, Pálpataka tér stb. Aki meg meg vagy eltéved az sok jó borocskárul és borkorcsoljákrul marad le. Estve 6 órakor tartjuk szeánszunkat és nem csigázom tova a feszültséget előadónk Domine Emeritus Premier, azaz nyugalmazott, de sosem nyugvó polgármesterünk Czeglédy Ákos lész. A téma hallatlan érdekes: Magyar-kínai kapcsolatok a monarchia idejében. Első és utolsó magyar gyarmat.

Kérem szépen szokásunk szerént állunk elejbe. Emberül.

És várt zárszó: vendéget és bort senki ne szégyelljen magával hozni.

Megkülönböztetett tisztelettel: *zbk*

MANDULAFA TÁRSASÁG

További tervezett programok Paloznakon

november 29.	16.00	Adventi koszorúkészítő
december 1.	18.00	Adventi gyertyagyújtás (Mandulafa Társaság)
december 7.	10.00 és 17.00	Mikulás ünnepség gyerekeknek és szépkorúaknak
december 7.	20.00	Mikulás buli a Venyige Portán
december 8.	18.00	Adventi gyertyagyújtás (Borklub és a PiSZE)
december 13.	15.00	Mézeskalács sütés
december 15.	18.00	Adventi gyertyagyújtás (Paloznaki Civil Egyesület, PISZ)
december 22.	18.00	Adventi gyertyagyújtás, betlehemes pásztorjáték gyerekekkel és felnőttekkel (Paloznak Község Önkormányzata)
december 31.	10.00	Kocsmapótló

Sok szeretettel hívunk és várunk mindenkit az adventi ünnepkör első programjára, a Könyvtárba **2024. november 29-én, pénteken 16.00-kor adventi koszorúkészítésre!**

A gyertyákon kívül minden kelléket, kiegészítőt, díszítőelemet megtalálnak majd az asztalokon!

Az adventi koszorú közös elkészítése jó mulatság és segít ráhangolódni az ünnepekre is.

A program a Paloznak Község Könyvtári, Információs és Közösségi Hely szervezésében, a Könyvtárellátási Szolgáltatási Rendszer keretében, az Eötvös Károly Megyei Könyvtár támogatásával valósul meg.

Paloznak Község Önkormányzata adventi koszorút állít fel Paloznak központjában, a Faluház előtti téren. Az adventi időszak kezdetét jelképező első gyertyagyújtás 2024. december 1-én advent első vasárnapján 18 órakor lesz, mely alkalomra szeretettel hívunk minden paloznaki lakost és nyaralótulajdonost.

December 1-én 18.00 órakor az első adventi gyertyát meggyújtja a Mandulafa Társaság.

December 8-án 18.00 órakor a második adventi gyertyát meggyújtja a Borklub és a Szőlőhegyi Egyesület (PiSZE).

December 15-én 18.00 órakor a harmadik adventi gyertyát meggyújtja a Paloznaki Civil Egyesület és a Paloznaki Ifjúsági Szervezet.

December 22-én 18.00 órakor a negyedik adventi gyertyát meggyújtják a betlehemező gyermekek és Paloznak Község Önkormányzata.

Meghívó

Paloznak Község Önkormányzata szeretettel meghívja a Paloznaki Szépkorúakat a **2024. december 7-én, szombaton 17 órakor** tartandó Mikulás ünnepségre.

Az összejövetel helyszíne a Faluház Haumann Péter termében lesz.

Sok szeretettel várok kicsit és nagyot Paloznakon a Könyvtárba (Szent József Ház) **december 13-án, pénteken 15-kor kezdődő, vidám hangulatú mézeskalács sütésre!** Kreativitásotokra, kézügyességetekre és a jó kedvetekre lesz szükség, a többi kellék itt lesz! Ha van kedvenc kinyomóformád, azt ne hagyd otthon!